

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

ES | Ekonomia
Społeczna
i Solidarna

DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Stan ekonomii społecznej w Polsce. Czy przedsiębiorstwa społeczne w Polsce dojrzały do inwestycji zewnętrznych?

Warszawa, 20 września 2019 r.

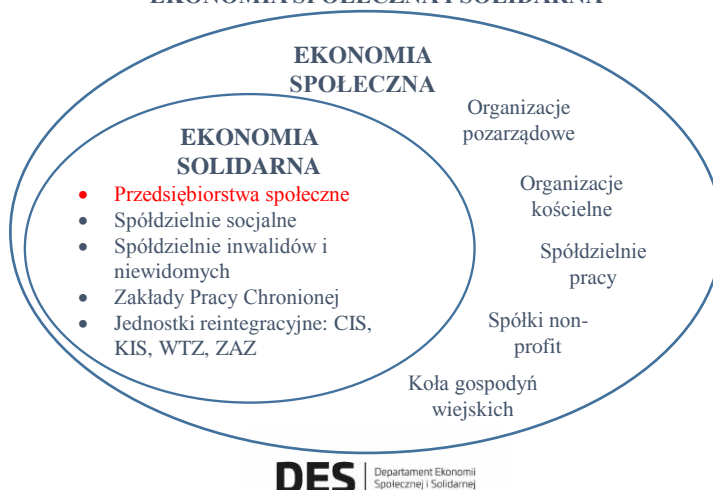
DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

KPRES – kluczowe definicje

EKONOMIA SPOŁECZNA I SOLIDARNA

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Potencjał podmiotów ekonomii społecznej

PES (ok 93,tys podmiotów)	☐ Sektor pozarządowy: ✓ Ok. 91 tys. podmiotów (głównie stowarzyszenia) ✓ Ok. 157 tys. osób zatrudnionych, ✓ <u>Jedynie 30% podmiotów prowadzi działalność gospodarczą lub odpłatną.</u> ✓ 36% podmiotów działa lokalnie, a kolejne 37% nie wykracza działaniami poza województwo	☐ Spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów i niewidomych: ✓ 700 podmiotów, ✓ Ok. 33 tys. zatrudnionych, ☐ Spółdzielnie socjalne: ✓ Ok. 100 podmiotów, ✓ Ok. 4,3 tys. zatrudnionych.
	ok. 1,2% PKB ok. 2,4% zatrudnienia w gospodarce ok. 94 tys. podmiotów ok. 345 tys. pracowników	

DES | Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Lista przedsiębiorstw społecznych – www.ekonomiaspoleczna.gov.pl

Przedsiębiorstwo społeczne – brak definicji ustawowej

- działalność gospodarcza lub odpłatna (lub oświatowa lub kulturalna);
- **osobowość prawna;**
- **zatrudnienie co najmniej 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;**
- zakaz podziału zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników;
- wynagrodzenia wszystkich pracowników, w tym kadry zarządzającej są ograniczone limitami (3-krotność przeciętnego wynagrodzenia)
- zarządzanie na zasadach partycypacyjnych
- prowadzenie wobec zatrudnionych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym **procesu reintegracyjnego;**
- **zatrudnienie** co najmniej trzech osób w wymiarze czasu pracy co najmniej ¼ etatu, a w przypadku umów cywilnoprawnych na okres nie krótszy niż 3 miesiące i obejmujący nie mniej niż 120 godzin pracy łącznie przez wszystkie miesiące

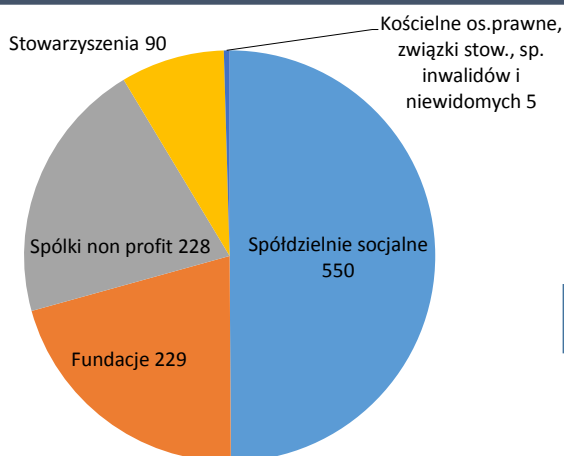

DES | Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Lista PS, prowadzona przez MRPiPS (stan: lipiec 2019 r.)

Liczba PS = 1102

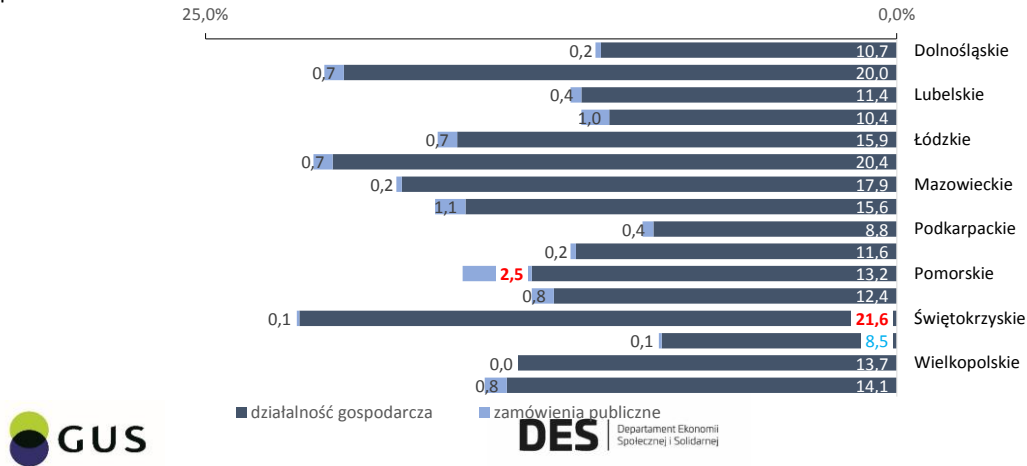
DES | Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Udział środków z działalności gospodarczej i zamówień publicznych w przychodach organizacji w 2017 r.

Łączne przychody organizacji wyniosły 27,7 mld zł, w tym 15,6% stanowiła działalność gospodarcza, a 0,5% zamówienia publiczne.

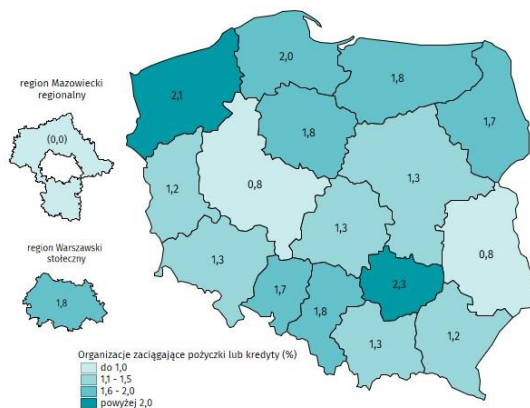

DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Odsetek organizacji non profit zaciągających pożyczki lub kredyty w 2017 r.

W 2017 r. pożyczkę lub kredyt zaciągnęło **1,3 tys. organizacji non-profit**, tj. **1,4%** ogółu badanej zbiorowości. Łączna suma zaciągniętych pożyczek i kredytów wyniosła **304,0 mln zł**.

Środki przeznaczone na:
63,6% - bieżącą działalność
38,7% - na inwestycje
1,8% - na utworzenie nowych miejsc pracy

DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

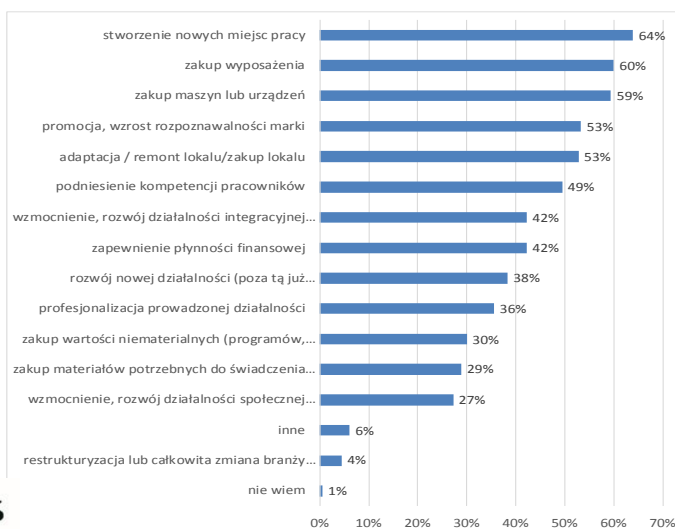
Czy PS potrzebują dodatkowych środków finansowych?

- **86% przebadanych przedsiębiorstw społecznych zadeklarowało, że w najbliższych miesiącach będzie potrzebować dodatkowych środków finansowych.** Średnio jedno przedsiębiorstwo będzie potrzebować ok. **260 tys. PLN**, przy czym kwoty te wahają się od jednego 1 tys. zł do 6 mln zł.
- 200 PS zgłasza potrzeby na dodatkowych **46,8 mln zł** w ciągu najbliższych 12 miesięcy
- Przedsiębiorcy społeczni wskazują na **trzy główne źródła finansowania**: dotacje z EFS, dotacje z FP lub PFRON, pożyczka z Krajowego Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej.
- 87% przedsiębiorstw społecznych, deklarujących potrzebę dodatkowego finansowania, **planuje skorzystać z usług OWES** przy staraniu się o te środki.

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Na co PS potrzebują środków finansowych?

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Oferta instrumentów finansowych dla PS, z wyłączeniem bezzwrotnych
Krajowy Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej – realizowany przez BGK, we współpracy z MRPiPS, MIIR
Komponent pożyczkowy

Pośrednicy finansowi: TISE S.A., FRW
Dystrybucja: 5 makroregionów

	Cel			
Liczba pożyczek	2 030	Wartość pożyczki (w tys. PLN)	Liczba pożyczek	Wartość (w mln zł)
Liczba miejsc pracy	1 250	0-100	498	33,75
Wartość kapitału pożyczkowego	132,38 mln zł	100-300	70	14,12
		300-500	41	18,23
		ŁĄCZNIE	609	66,10

Źródło danych: BGK

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Krajowy Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej – ciąg dalszy

- Realizacja komponentu pożyczkowego:
 - **667** pożyczek
 - **72 878 619,99 zł** – wartość udzielonych pożyczek z uwzględnieniem wkładu własnego Pośredników
 - **836** miejsc pracy zadeklarowanych do utworzenia przez pożyczkobiorców
- Komponent gwarancyjny
- Komponent reporencyjowy

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Oferta instrumentów dla PS, z wyłączeniem dotacji

Social Venture Capital – przetarg ogłoszony przez MliR, wykonawca: Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych S.A.

Obszary zainteresowania Funduszu SVC:

- tworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- realne polepszanie sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wsparcie w uzyskaniu/utrzymaniu samodzielności lub usługi opiekuńcze
- Ekologia

Źródło informacji: TISE S.A.

DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Bariery w korzystaniu z instrumentów zwrotnych przez PS

- „konkurencja” w postaci aktualnej oferty dedykowanej PES/PS – dotacje + pożyczki,
- prymat misji społecznej,
- rygory dotyczące dystrybucji zysku,
- niski stopień ekonomizacji sektora ekonomii społecznej,
- brak standardowych narzędzi analizy ryzyka i oceny zdolności kredytowej PS,
- ze strony systemu: zbyt wysokie oprocentowanie, zbyt wysokie wymagania dotyczące zabezpieczeń i zdolności kredytowej, zbyt niska wartość dostępnych środków, zbyt krótki okres spłaty, skomplikowane procedury biurowe,
- ze strony PS: brak stabilności, niewielkie przychody, niska płynność finansowa, niechęć do podejmowania zobowiązań finansowych, strategie działania zorientowane raczej na przetrwanie niż na rozwój, brak profesjonalnej kadry menedżerskiej

DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Wyzwania i potrzeby w zakresie instrumentów zwrotnych

Potrzeby:

- pożyczki obrotowe,
- pożyczki + poręczenia,
- pożyczki umarżalne.

Do pożądanых cech instrumentów wsparcia podmiotów ekonomii społecznej należą: niskie oprocentowanie, długi okres spłaty (niskie raty), dopuszczalna karencja w spłacie rat, brak nadmiernych obciążeń biurokratycznych, kompleksowość (łącznie różnych form wsparcia: finansowych i niefinansowych: szkolenia, promocja, informacja i usługi doradcze – na etapie ubiegania się o dofinansowania i podczas realizacji działań), akceptacja innych form zabezpieczenia niż majątek, którego podmioty ekonomii społecznej zazwyczaj nie posiadają (np. weksle) i – nade wszystko – elastyczność i zrozumienie specyfiki funkcjonowania PES przez instytucje udzielające finansowania

DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Dziękuję za uwagę!

Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ES | Ekonomia
Społeczna
i Solidarna

ekonomiaspoleczna@gov.pl

DES | Departament Ekonomii
Społecznej i Solidarnej